

TIEN VARRELTA.

Suomen kansallishaltia. Monet ovat kysyneet, mikä kansallishaltian „kanta“ lienee hallitusmuotokysymyksessä: onko hän tasavallan puolella vaiko kuningaskunnan? Uskon kuitenkin, että tarkemmin mietittyään kuka tahansa teosofi keksii tähän oikean vastauksen. Kansallishaltialle muotokysymys on toisarvoinen asia, pääpaino on hengessä. Oli hallitusmuoto sitä tai tätä, kun kansan henki on oikea, silloin on hyvin. Ja mikä on oikea henki? Yksimielisyys. Jos olemme yksimielisesti sitä tai tätä, silloin kansallishenki meissä elää ja silloin haltian ääni voi kuulua. Otaksutaan nyt, että Suomesta tulee kuningaskunta. Sen puolesta on paljon agiteerattu ja kuningasaate näkyy voittavan paljon kannattajia. Miksemme silloin kaikki olisi kuningasmielisiä? Eiväthän kuningaskunnat ole sen huonommin järjestettyjä kuin tasavallatkaan? Ja kyllä yksilöllinen vapaus voi olla yhtä suuri kuningaskunnassa kuin tasavallassa. Ruotsi on vapaa maa. Englanti on ollut vapaa maa. Molemmat ovat kuningaskuntia. Kansallishaltia toivoo, että olisimme yksimielisiä, jotta voisimme täyttää historiallisen tehtävämme. Onhan meidän luotava suomalainen kulttuuri! Tämä on mahdoton, jos aina riitelemme. Kasvattakaamme nyt edes niin paljon itseämme, että lakkaamme riitelemästä. Voittakaamme itsemme, luopukaamme lempiaatteistamme yhteisen hyvän vuoksi. Kun kerran aloittaisimme oikeasta päästä – sovussa ja rakkaudessa, – kyllä lopulta hyvä tulisi. Alku aina hankala, lopussa kiitos seisoo.

Suomi ja Vienen Karjala. Ehkä historian kulkukin viittaa kuningaskuntaan päin. Suomella on näet sekä karmaa että dharmaa Karjalan suhteen. Karjala lahjotti meille Kalevalamme, meidän on annettava Karjalalle kaikki se, mitä nykyaikainen kulttuuri tarjoo. Karjalan kansa on Suomen kansaa. Karjalan kansa on myös Suomen kansallishaltian siipien suojassa. Karjalakin kuuluu Suomeen. Jos olisimme pysyneet aseettomina, olisimme saaneet Karjalan y. m. aikaa voittaen muutta mutkitta ja olisimme muodostaneet Suur-Suomen tasavallan. Mutta kun tartuimme aseihin, menetimme ne mahdollisuudet. Nyt täytyy kulkea eteenpäin valitsemaamme tietä. Ja se tie on kukaties turvallisempi kuningasvallan merkeissä.

Pari mietelauseita. Viisaiden kokemus sanoo: niinkauan kuin ihmiset tahtovat tehdä pahaa, esim. käyttää aseita, niin kauan eivät kykene rakentamaan onnellista tasavaltaa. Onnellisen tasavallan muodostavat ainoastaan ne ihmiset, jotka kieltäytyvät tekemästä pahaa ja tahtovat tehdä ainoastaan hyvää. Pitäisiköhän Teosofisen Seuran olla semmoinen mallitasavalta?

Suomen lippu. Kun huhtikuulla 1917 pidin esitelmän Suomen lipusta ja vaakunasta teosofisessa juhlatilaisuudessa Maxim-teatterissa Helsingissä, jäivät kyllä

useimmat kuulijani kylmiksi lausumilleni ajatuksille. En pitänyt leijonasta enkä punaisesta enkä keltaisesta väristä. Samoista asioista kirjoitin sitten Tietäjäänkin. Jos eläin pitää olla Suomen vaakunassa, sopii siihen paremmin kotka tai joutsen. Mitä taas väreihin tulee, ovat sininen ja vihreä Suomen värejä – sininen edustaa deevaa, vihreä kansallisauraa; tietysti valkoinen väri aina sopii liitettäväksi toisia kohottamaan, koska valkoinen erikoisesti on Logoksen väri. Nyt näyttää siltä, kuin sittenkin saisimme lippuumme oikean värin, sillä valtiopäivät ovat päättäneet, että Suomen lippuna on oleva selvä sininen risti valkoisella pohjalla. Vaakunaan taitaa jäädä leijona ja punakeltaiset värit – ainakin toistaiseksi.

Nöyrä mieli. Tunnustaa täytyy, että suomalaisille teosofeille on paljon annettu. He olivat saaneet kuulla Suomen kansallishaltiaista, tämän kansallishaltian luonteesta ja tehtävästä. Olivatko he painaneet sydämiinsä nuo sanat ja ilmotukset? Olivatko he tietoisina Suomen deevan tehtävästä kulkeneet tietään suoraan, horjumatta ja lujaan? Olivatko he veljilleen, kansallishaltiaista tietämättömille veljilleen näyttäneet tietä ja tarjonneet opastavaa kättä? Mikäli tätä eivät tehneet, siinä määrin on heillä nyt edessään katumuksen ja nöyrytyksen canossanmatka. Sillä ainoastaan nöyrytyksellä ja katumalla hengessämme saatamme vielä toivoa, että tulevaisuus aukenee uudestaan valoisana. Oi jos saisimme nöyryyden hengen kansassamme heräämään! Jos kaikki tunnustaisivat, ilomielin ja vilpittömästi, suuresti erehtyneensä, kun „miekkiaan tarttuivat“ – erehtyneensä elämän jumalan edessä, ei toisten kuolevaisten ihmisten ainoastaan, – ja jos kaikki olisivat valmiit sydämestään antamaan toisilleen anteeksi, silloin olisi vielä toivoa Suomen suuresta tulevaisuudesta.

Kaksi kuuluisuutta. Heinäkuun 6 p:nä täytti Eino Leino 40 vuotta ja elokuun 5 p:nä säveltäjä Oskar Merikanto 50 vuotta. Molemmat ovat Teosofisen Seuran jäseniä, molemmat ovat ottaneet osaa T. S:n henkiseen työhön. Eino Leino on m.m. luonut tunnustuskirjansa „Alla kasvon kaikkivallan“, Oskar Merikanto m.m. ihanan sävelmänsä „Kuoleman kunniaksi“. Toivon, että molemmat vielä kauan saavat tehdä työtä ihmiskunnan ja Suomen kansan hyväksi ja että he yhä uutta ja uutta inspirationsia löytävät teosofisesta elämänymmärryksestään.